

Bir dönüş, sevdiklerine kavuşma serüveni...

Defne Suman'ın *İnsanlık Hâli* de tıpkı ilk kitabı *Mavi Orman* gibi bir iç yolculuktan kesitler sunuyor. Yaşama dair, bize dair çok şey söylüyor.

ZEHRA İPŞİROĞLU

Neden hep başkalarının öykülerini dinleriz? Ne olmuş ne bitmiş merakı mı, başkasında kendi yansımamızı görme isteği mi, yoksa tersine bizden uzak olanı keşfetme heyecanı mı? Anahtar deliği midir bizi çeken, aynı mı, yoksa bilinmeyene yolculuk mu?

İlkiye o zaman hemen söyleyeyim ki *İnsanlık Hâli* bize göre değil, çünkü dedi-koduya hiç paye vermiyor. Ama yaşama dair, bize dair çok şey söylüyor. Hem kitapta kendimizden bazı şeyler buluyoruz hem de bilinmeyene doğru yol alıyoruz.

Otobiyografik yazma sadece kişisel olanda kilitlenmiyorsa, yaşadığımız dönemi yansıtan bir duruşu yansıtıyorsa, yol açıcı olabilir. *İnsanlık Hâli* sadece bunu başarmakla kalmıyor alışıldık davranışları düşünce biçimlerimizi de sorgulayarak farkındalığımızın gelişmesine katkıda bulunuyor.

Defne Suman'ın *İnsanlık Hâli* de tıpkı ilk kitabı *Mavi Orman* gibi bir iç yolculuktan kesitler sunuyor bize. Hayalimizde Defne ile yoga yapar, güzel bir kahvede sohbet eder ya da İstanbul'un sokaklarında gezerken kendimizi de sorgulamaya başlıyoruz. Nedir bizi birbirimize yakınlaştıran ya da uzaklaştıran, özgürlük nedir, ne dereceye kadar özgürüz, insanın kendi yolunda yürümesi, kendini bulmaya çalışması ne anlama geliyor, sevgi ve aşk nedir, ölüm nedir, bağımlılık nedir, yaşam kalitemizi düşüren engeller sarmalından nasıl kurtulabiliriz?

ZOR BİR SÜREÇ

Yazar *Mavi Orman*'da yoga aracılığıyla kendini bulma yolculuğuna nasıl çıktığını anlatıyordu bize. *Mavi Orman* genç bir insanın bağımsızlık ve özgürlük tutkusuyla

her şeyi geride bırakarak gitmesini dile getiriyordu, *İnsanlık Hâli* ise sevdiklerine kavuşma, bir yere ait olma duygusuyla tetiklenen dönüş serüvenini anlatıyor. Olgunlaşma süreci ve bu süreçte yaşananlar da iniş ve çıkışlarıyla gidış kadar zor bir süreç. Bir yere ait olma ama yine de göçebelikten vazgeçememe, birini bütün yüreğiyle sevmeye yine de özgürlüğünü koruma, birine bağlanma yine de onun kendi yolunda gitmesini kabullenme. Bu süreçte mutluluğun yanı sıra büyük acılar da yaşanıyor. *Mavi Orman*'da başkaldırı duygusu ağır basıyordu *İnsanlık Hâli*'nde ise denge.

Geçmişle bugün, ölümlü yaşam, hastalıkla sağlık, bir yere kök salma ile göçebelik arasındaki dengeyi korumak kolay değil. Çocukluğundaki travmatik anları anlatıyor yazar, hastalığıyla başa çıkmaya çalışan yaşam arkadaşını anlatıyor sevgiyle, ondan daha farklı bir yolda yürüyen ama onun her zaman üstüne titreyen annesiyle dostluğu-

nu anlatıyor, bir çaresizlik anında intiharı seçen babasıyla yakınlığını anlatıyor. Bütün bunlarla dengeyi yitirmeden başa çıkabilmenin anahtarı yoga mı, meditasyon mu, yazma tutkusu, yaşam sevgisi mi, yoksa hepsi mi? Yaşadığı her deneyim ona yeni şeyler öğretiyor. Kendisini kıstılayan zihin ve davranış kalıplarından kurtulmaya çalışırken türlü iniş ve çıkışlarla dolu olan engebeli bir sürecin içine giriyor. Çünkü zihin yavaş yavaş özgürleşse bile davranışlar yine de yer yer arıza yaratabiliyor.

HERKESE SESLENİYOR

Kendini ve yaşamı keşfetmek isteyen herkese seslenen bir kitap *İnsanlık Hâli*. Yazarın bu kitapta kendine sorduğu sorular üzerinde düşünürken, kendimizle de bir hesaplaşma sürecinin içine çekiliyoruz. Ben yaşamımda ne kadar kendim olabildim, içimde ki yapıcı gizilgücü ne kadar çıkartabildim,

alışkanlıklarından, bağımlılıklarından, sözelimi başkalarını memnun etme takıntısından, sevdiklerimin üstünde baskı kurmadan, başkaları ne der korkumdan, geçmişte beni yaralayan birine duyduğum öfke ve kinden ne kadar kurtulabildim? Ve bugün geçmişle şimdinin keşiştiği şu anda neredeyim, hayatımı ne derecede dilediğim gibi biçimlendirebiliyorum, sevdiklerimle aramda nasıl bir denge kurabiliyorum, gündelik yaşamın akışı içinde hayata nasıl bakıyorum, kaygı ve korkularla mı, yoksa güven ve sevgi duygusuyla mı, bir yakınımın yaşamımdan çıkıp gitmesiyle nasıl başa çıkıyorum bütün bu sorular okuma sürecinde bir an bile yakamızı bırakmıyor.

KENDİMDEN ÇOK ŞEY BULDUM

İnsanlık Hâli'nde çok şey buldum kendimden. Sözelimi çocukluğumdan beri ben de sevdiğim sevmediğim, hoşlandığım hoşlanmadığım insanlar ve yaşantılar arasında sınırlar çizdim, canımı sıkıncı kolayca ötekileştirdim, şaka ve espriler bile çok çabuk bir silaha dönüşüverirdi. Bu sınırları kaldıran bir dengenin olabileceğini ancak ileri yaşlarda keşfetmeye başladım. Ya da İstanbul'la Köln arasında geçen yaşamım içinde bir yere kök salma ile yer değiştirme arasındaki kıl payı dengeyi kurmam kolay olmadı. Köln'de yaşadığımda İstanbul gözümde tutuyor; arkadaşlarım, öğrencilerim, çalışma alanım, heyecanlarım her şeyim orada... Ama İstanbul'da çok kaldığımda da daralmaya başlıyorum. Gürültü, saldırganlık, otoriter duruş, her şey batmaya başlıyor, Köln'ün sakinliğini özleyorum.

Defne'nin kitabında nerede yaşayacağı sorusu bir çığ gibi büyüyerek yaşam arkadaşıyla çatışmalara yol açarken kendi yaşadıklarını düşündüm. Dengeyi bulmak kolay değil ama başarabiliyor insan. Büyük bir gizilgüç var içimizde ama bunun farkında bile değiliz. Ya da farkındalığımız bir kez uyardıktan sonra dünyayı değiştirebilecek bir gizilgüç taşıdığımızı düşündüğüm bu zihinsel dönüşümü sevdiklerime dayatmaya başladım. Felsefeci ve terapist E. Tolle'nin seminerlerinden uzak doğu

felsefesine, Reiki ve meditatifondan Chi Gong'a kadar bana yeni yollar açan her şeyin sözcüsü kesildim. Kim bilir annem de benden ne çok çekmiştir. Herkesin kendi yolunda gitmesi, kendi deneyimini yaşaması, kendi seçimini yapması gerektiğinin ayırtına varmam kolay olmadı.

Mavi Orman ve *İnsanlık Hâli*'nden sonra Defne Suman'ın yıllar sonra, yeni kitabı Bilgelik Yolunda'yı yazdığını hayal ediyorum. Bunun, bizler göremesek de, okuyana yepyeni dünyalar açan bir kitap olacağına eminim. ■

İnsanlık Hâli / Defne Suman / Altın Kaplumbağa Yay. / 261 s. / 2019.